

[Gert Petersen]

sen inviteret ud til mange møder om nedrustningspolitik, dansk forsvarspolitik osv.; så var der en lang periode, hvor det ikke var tilfældet, men i det sidste års tid er det sandelig taget meget til. Og der kommer langt, langt flere til de møder, end der ville være kommet til denne debat i denne sal, selv om den havde fundet sted på et mere menneskeligt tidspunkt af døgnet. Det kan jeg forsikre hr. Arne Christiansen om. Jeg tror, at det er nogle spørgsmål, som er begyndt at optage folk i dette land særdeles meget.

Naturligvis tager det sin tid, før det trænger ind bag de tykke mure her, for ikke at tale om den nye betonkasse, man har bygget ovre på Christianshavn. Naturligvis vil det da tage tid, før det trænger ind, men jeg tror nok, at hr. Arne Christiansens trykke søvn ikke bør være helt så tryk endda, for der er faktisk ved at ske noget på dette område.

Så vil jeg i øvrigt godt sige, når man nu begynder af blande Afghanistan ind i diskussionen, at fra sådan noget som 1963–64 og frem til 1970–71 havde vi faktisk en krig i Vietnam. Der var 500.000 amerikanske tropper i Vietnam. Der blev kastet flere bomber over Nordvietnam end over hele Europa under sidste verdenskrig. Ikke desto mindre var sidste halvdel af 1960'erne en af de mest frugtbare, vi har haft på det internationale nedrustningsområde siden anden verdenskrig. Det kunne altså godt lade sig gøre, selv om der var invasioner, selv om der var spænding af forskellig type her i verden. Derfor skal man holde op med at bruge Afghanistan som en undskyldning og en udflugt for overhovedet ikke at foretage sig noget. Hvis russerne havde indtaget det samme standpunkt dengang i forholdet til Vietnam, var der ikke kommet nogen ikke-spredningstraktat, der var ikke kommet nogen SALT I-aftale; den blev afsluttet, mens Vietnamkrigen stod på. Det er helt uacceptabelt, det er grænseløst umoralsk og det er ufatteligt uklogt at blande disse ting sammen. Paul Warnke har netop ret, når han siger, at vi må have disse nedrustningstiltag, fordi der er spænding i verden, fordi der er konflikter i verden. Hvis der ikke var det, hvis der ikke havde været noget Afghanistan, ikke noget Vietnam, ikke noget Guatemala, ikke noget Iran osv., hvad skulle vi så med dem, så havde vi ikke brug for dem, så havde vi heller ikke haft hele denne oprustedede situation. Så netop derfor

synes jeg, man helt må tilbagevise den sammenkobling, som her har fundet sted.

Men naturligvis hænger tingene da sammen, det skal jeg ikke benægte, og når udenrigsministeren er så stærkt optaget af sammenhængen mellem den østlige og den vestlige oprustning i Europa, benægter jeg det aldeles ikke, og det ved udenrigsministeren udmærket godt. Det var sådan et billigt vælgermødetrick at komme med, at nu har hr. Gert Petersen jo ikke talt om SS-20 raketterne, underforstået: han synes nok, det er en glimrende idé, at de producerer og deployerer SS-20 raketter derovre. Ministeren ved udmærket godt, at sådan forholder det sig ikke. Han ved udmærket godt, at jeg har været i masser af debatter i dette ting, hvor jeg har talt meget om SS-20 raketterne, men det, det drejer sig om nu, er altså, at Vesten er kommet med et modspil i en situation, hvor et af de internationale institutter, nemlig det britiske International Institute of Strategic Studies, konstaterede, at der var ligevægt på det nukleare område i Europa, på det område, som man kalder TNF i den moderne jargon. Så sagde de derudover – det skal jeg tilføje – at man kunne risikere, at denne ligevægt blev ophævet, og at den i løbet af nogle år ville forskyde sig til en sovjetisk overlegenhed. Derfor var der også en rimelighed i at sige til den østlige side: hvis I ikke nu optager forhandlinger om begrænsninger, bliver vi nødt til at gøre noget for at undgå den uligevægt, som ellers vil opstå. Men de forhandlingsmuligheder, der var, blev ikke udnyttet, og jeg forstod selv den danske regering sådan, at den ønskede et halvt år, for at man kunne undersøge forhandlingsmulighederne. Det sagde NATO nej til, og nu får vi at vide, at principbeslutningen er taget, nu er der ikke noget at gøre. Antallet kan måske reduceres noget, men det skal køres igennem, og så er det klart, at mens det bliver kørt igennem, fortsætter russerne da med at opruste med deres SS-20, det ved vi da udmærket godt; det forudsagde vi de ville gøre, det forudsagde – undskyld hr. udenrigsminister – hr. Gert Petersen at de ville gøre, men udenrigsministeren havde åbenbart den samme opfattelse som den amerikanske udenrigsminister, Vance, som dagen efter NATO-beslutningen i december udtalte, at han var helt sikker på, at russernes nej til forhandlinger nu var det rene overfladiske snak, det mente